

Ασφάλεια επισήμων προσώπων

Πόσο πολύτιμο μπορεί να είναι ένα «διαμάντι»;

« Ο πλέον αξιόπιστος σχηματισμός ασφαλείας είναι το «εκτεταμένο διαμάντι» το οποίο αποτελείται από έξι συνοδούς και έχει τη δυνατότητα πλήρους οπτικής και σωματικής κάλυψης του επισήμου...»

Του **Δημήτρη Λόγου**
Ταξίαρχος ΕΛ.ΑΣ. ε.α

Η ασφάλεια των επισήμων προσώπων είναι ένα θέμα που απασχολούσε ανέκαθεν όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ασφαλείας, αφού απαιτούσε ειδικές γνώσεις και ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό. Σήμερα δε, η ανάγκη για αποτελεσματική προσωποφύλαξη είναι ιδιαίτερα αυξημένη, δεδομένης της γενικότερης ευμετάβλητης κατάστασης και της εξάπλωσης της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος που δεν γνωρίζει σύνορα.

Ο Πρόεδρος της Γεωργίας ήταν ίσως ο μόνος ηγέτης που κατάφερε να επιζήσει μετά από δύο πολύ σοβαρά τρομοκρατικά χτυπήματα σε βάρος του, ανακαλύπτοντας έτσι με τον πιο αδιαμφισβήτητο τρόπο την αξία μιας υψηλού επαγγελματικού επιπέδου προστατευτικής ομάδας ασφαλείας, αλλιά και εντοπίζοντας τα τραγικά κενά ή παραλείψεις στη λειτουργία της, τα οποία και εκμεταλλεύτηκαν οι τρομοκράτες για να υλοποιήσουν τα σχέδιά τους!

Αναγκαία συνθήκη για την αποτελεσματική «προσωποφύλαξη» είναι η ύπαρξη μιας αξιόπιστης **Προστατευτικής Ομάδας Ασφαλείας (ΠΟΑ)**, καλά εκπαιδευμένης και έμπειρης, η οποία θα λειτουργεί με απόλυτη αρμονία τόσο σε «φιλικά» όσο και σε «εχθρικά» περιβάλλοντα, εξασφαλίζοντας στην ουσία ένα «απολύτως ελεγχόμενο» χώρο προστασίας για τον επίσημο, χωρίς όμως σε καμία περίπτωση να εμποδίζεται η κοινωνικότητα και οι δραστηριότητες του. Για να μπορέσουμε όμως να κατανοήσουμε το επίπεδο ασφαλείας που καλείται να αναπτύξει η Προστατευτική Ομάδα Ασφαλείας (ΠΟΑ) καθώς και τα κενά ή παραλείψεις της, θα πρέπει να εξοικειωθούμε με τη λειτουργία της και τα μέτρα ασφαλείας που λαμβάνει.

Τα μέλη μιας Προστατευτικής Ομάδας Ασφαλείας πρέπει επίσης να είναι εξοικειωμένα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό προστασίας και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται κατά τις αφίξεις και αναχωρήσεις των επισήμων, αλλιά και στην κίνηση των αυτοκινητοπομπών, στην ενστικτώδη οδήγηση, καθώς και στους πεζούς σχηματισμούς.

Τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας είναι ευτυχώς πολλά και ποικίλα. Από αυτά βέβαια θα πρέπει να επιλέξουμε τα πλέον κατάλληλα και αποτελεσματικά για τη δουλειά μας. Αλλιά αλήθεια, για τι είδους δουλειά τα θέλουμε; Τι είδους κινδύνους διατρέχουμε και από τι είδους επιθέσεις θέλουμε να προφυλαχθούμε; Όλα αυτά είναι ερωτήματα που θα τα απαντήσουμε εξαρχής και θα τα επικαι-

ροποιούμε όποτε χρειάζεται, γιατί πάνω σε αυτά θα βασίζεται σε μεγάλο μέρος ο σχεδιασμός μας και τα μέσα που θα χρειαστούμε.

Για να είναι αποτελεσματική μια ΠΟΑ θα πρέπει να την απαρτίζουν τόσα μέλη όσα είναι αναγκαία για την προστασία του συγκεκριμένου επισήμου, άρα λοιπόν γίνεται κατανοητό ότι θα πρέπει να προηγηθεί μια ανάληψη κινδύνου για το συγκεκριμένο επίσημο. Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα κάθε μέλους είναι πιο συγκεκριμένα στις πολυπληθείς ΠΟΑ, ενώ στις μικρότερες κάθε μέλος, το πιο πιθανό είναι να έχει πολυπληθή καθήκοντα.

Θέσεις-καθήκοντα

Τα μέλη μιας πολυπληθούς ΠΟΑ είναι: **ο επικεφαλής της ομάδας, ο προσωπικός συνοδός, ο προπομπός, ο οδηγός και τα λοιπά μέλη της ομάδας** (Μπροστινός Συνοδός, Πίσω συνοδός κ.λπ.) τα οποία αν υπάρχουν, ανάλογα με τη συγκρότηση και δομή της, αναλαμβάνουν ρόλους παινών συνοδών καθώς και πίσω ή μπροστινού συνοδού. Ο προσωπικός συνοδός είναι αυτός που έχει κυρίαρχο ρόλο στη διάσωση και ασφαλή απομάκρυνση του επισήμου από το σημείο επίθεσης. Εστιάζει την προσοχή του πάνω στον επίσημο, είναι αυτός που βρίσκεται πιο κοντά από όλους στον επίσημο – στην κυριολεξία - αφού είναι τόσο κοντά του, που μπορεί αν χρειαστεί να τον αρπάξει όπως έχει εκπαιδευτεί και να τον καλύψει με το σώμα του, πλησιάζοντάς τον από τη μέση, ώστε να τον φυγαδεύσει ασφαλώς από το σημείο της επίθεσης και για αυτό πρέπει να φέρει πάντα το αλεξίσφαιρο γιλέκο. Εξίσου σημαντικό ρόλο έχει και ο οδηγός του οχήματος του επισήμου. Αρκεί να λάβουμε υπόψη ότι και στις δύο επιθέσεις σε βάρος του προέδρου της Γεωργίας, Ε. Σεβαρντάντζε, ο οδηγός του ήταν εκείνος που τον έσωσε. Ιδίως στη δεύτερη τρομοκρατική επίθεση που πραγματοποιήθηκε από Τσετσένους αντάρτες με χρήση ρουκετοβόλων RPG, ο οδηγός του οδήγησε σε μια απόσταση περίπου 200 μέτρων χωρίς να βλέπει τίποτα μπροστά, αφού ο χώρος καμπίνας επιβατών είχε γεμίσει με ένα σύννεφο άσπρου καπνού από την έκρηξη της ρουκέτας, απομακρύνοντας έτσι τον Πρόεδρο από τη «φωνική ζώνη». Αυτό βέβαια προϋποθέτει ότι ο οδηγός θα είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος και θα μπορεί να αναπτύξει μεθόδους ενστικτώδους οδήγησης, καθώς και αμυντικής ή επιθετικής κ.λπ. Η θέση του οδηγού είναι μια πολύ σημαντική ειδικότητα ΠΟΑ και απαιτεί μεγάλη εκπαίδευση και εμπειρία.

Όταν μερικές φορές οι επίσημοι επιλέγουν τους οδηγούς τους από έμπιστους πρώην υπαλλήλους τους και κάποιες φορές συνταξιούχους, είναι κάτι που εγκυμονεί πολυπληθείς κινδύνους σε περίπτωση επίθεσης, αν οι άνθρωποι αυτοί δεν έχουν λάβει κατάλληλη εκπαίδευση. Εκείνος που θα κατανέμει ρόλους και αρμοδιότητες, θα ορίσει το πρόγραμμα εργασίας καθώς και τον οπλισμό και τα τεχνικά μέσα, είναι ο επικεφαλής της ομάδας. Εκείνος είναι που θα αναλύσει το σχεδιασμό και θα ελέγξει την πλήρη και ακριβή εφαρμογή του, ώστε όλη η ομάδα να λειτουργεί σαν ένα συγκροτημένο σώμα, σαν μια ορχήστρα... χωρίς παραφωνίες.

Οι βασικοί πεζοί σχηματισμοί της ΠΟΑ συγκροτούνται συνήθως από 1 έως 6 άτομα-συνοδούς, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας του επισήμου που προστατεύουν και παίρνουν τις ονομασίες τους ανάλογα με το σχήμα στο οποίο προσιδιάζει (μοιάζει) ο σχηματισμός, σύμφωνα με τη θέση που έχουν σε αυτόν οι συνοδοί (πχ. σφήνα, ρόμβος, διαμάντι κ.λπ.).

Ο πλέον αξιόπιστος σχηματισμός ασφαλείας είναι το «**εκτεταμένο διαμάντι**» το οποίο αποτελείται από έξι συνοδούς και έχει τη δυνατότητα πλήρους οπτικής και σωματικής κάλυψης του επισήμου, διακρίνεται από μεγάλη ευελιξία, ώστε να

Εικόνα 1

προστατεύει τον επίσημο όταν εισέρχεται ή εξέρχεται από κτίρια, οχήματα, ανελκυστήρες σκάλεις κ.λπ., ενώ έχει την ικανότητα να μετακινεί τον επίσημο μέσα από φιλικό ή εχθρικό πλήθος. Έχει τη μεγαλύτερη ικανότητα από όλους τους άλλους σχηματισμούς, στην εξουδετέρωση απειλής και κάλυψη του επισήμου κατά τη διαφυγή από την περιοχική επίθεση. Οι άλλοι σχηματισμοί είναι: απλός (με ένα συνοδό), διαγώνιος (με δύο συνοδούς), τρίγωνο, (με τρεις συνοδούς), σφήνα (με τέσσερις συνοδούς), ρόμβος (με τέσσερις συνοδούς – **εικόνα 1**), διαμάντι (με πέντε συνοδούς) και εκτεταμένο διαμάντι (με έξι συνοδούς).

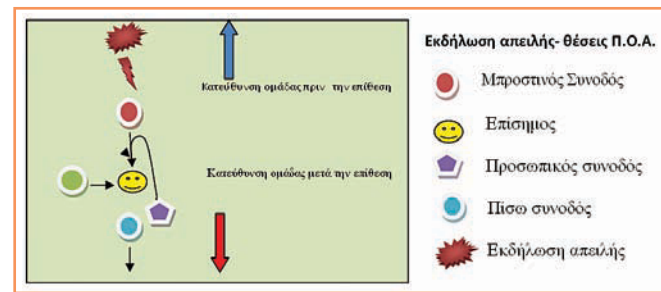
Σκοπός των πεζών σχηματισμών ασφαλείας είναι η πλήρης αμυντική κάλυψη του επισήμου, με απόλυτη οπτική και σωματική επιτήρηση-επίβλεψη. Είναι εκείνοι που προστατεύουν τον επίσημο δημιουργώντας μια «γραμμή άμυνας» γύρω από αυτόν, μεριμνώντας για την ασφαλή διέλευση και παραμονή του σε χώρους, προστατεύοντάς τον από κινδύνους και κακόβουλες ενέργειες ή ατυχήματα. Έτσι λοιπόν η Π.Ο.Α. είναι ένα ευέλικτο σχήμα ασφαλείας με ομαδικότητα και συνεργασία, το οποίο προλαμβάνει κινδύνους ή ατυχήματα, αντιμετωπίζει ή αποφεύγει προβλήματα, εντοπίζει ενδεχόμενες απειλές και είναι πάντα σε επαγρύπνηση - ετοιμότητα, **παρατηρώντας ιδίως τα χέρια του κόσμου μέσα στο πλήθος.**

Αμυντικός κύκλος

Είναι ο πλέον ενδεδειγμένος σχηματισμός για τη μετακίνηση και προστασία του επισήμου μέσα από πλήθος που δεν μπορούμε να προσδιορίσουμε τις διαθέσεις του ή που είναι όχι φιλικό. Όλα τα μέλη της ομάδας σχηματίζουν κύκλο ενώνοντας τα χέρια τους γύρω από τον επίσημο, ώστε να τον έχουν στη μέση του κύκλου, παρέχοντάς του κλειστή προστασία με τα σώματα τους και προχωρώντας ταυτόχρονα προς το σημείο εξόδου.

Διαφυγή

Σε περίπτωση τώρα που η Προστατευτική ομάδα ασφαλείας έρθει αντιμέτωπη με μια πραγματική απειλή για τον επίσημο, ο σχηματισμός διαφυγής είναι η πλέον κατάλληλη μέθοδος αντίδρασης για τη διαφύλαξη της ζωής του επισήμου. Αμέσως

Εικόνα 2

μόλις ένα μέλος της Π.Ο.Α. δώσει συναγερμό, αφού έχει εντοπίσει απειλή, όλα τα μέλη παίρνουν τη θέση τους στο σχηματισμό διαφυγής (**εικόνα 2**).

Ο συναγερμός προς την ομάδα δίνεται από το συνοδό που θα εντοπίσει την απειλή, φωνάζοντας δυνατά το είδος της απειλής και την κατεύθυνση από την οποία αυτή προέρχεται (π.χ. όπλο μπροστά). Μια έμπειρη ομάδα έχει υπόψη της ότι η πρώτη επίθεση μπορεί να είναι παραπλανητική και να ακολουθήσει δεύτερη καίρια επίθεση, γι' αυτό και είναι όλοι προετοιμασμένοι για κάθε ενδεχόμενο. Η παροχή κάλυψης στον επίσημο είναι άμεση, δεδομένου ότι κινδυνεύει η ζωή του. Ο προσωπικός συνοδός γυρνά και αναλαμβάνει το χειρισμό του επισήμου, χαμηλώνοντάς τον λιγίζοντάς του τη μέση, φροντίζοντας να τον καλύπτει με το σώμα του, βρισκόμενος μεταξύ επιτιθέμενου και επισήμου, ενώ η υπόλοιπη ομάδα του παρέχει κάλυψη δημιουργώντας μια αμυντική περίμετρο γύρω από αυτόν, απομακρύνοντάς τον εκτός της «ζώνης επίθεσης», όπως έχουν εκπαιδευτεί, προς την αντίθετη κατεύθυνση από αυτήν της επίθεσης και οδηγώντας τον στο προσφορότερο ασφαλές «καταφύγιο» ή στο όχημά του, που χρησιμεύει ως μέσο διαφυγής. Ο προσωπικός συνοδός συνεχίζει να παρέχει κάλυψη στον επίσημο εντός του οχήματος, ενώ την εντολή για την κατεύθυνση που θα ακολουθήσουν κατά την εκκένωση της περιοχής και τη διαφυγή του επισήμου, τη δίνει ο επικεφαλής της ομάδας. Το αν θα κάνουμε χρήση του οπλισμού μας, δηλαδή ο τρόπος εξουδετέρωσης της απειλής, θα εξαρτηθεί από το είδος και την απόσταση της επίθεσης.

Εξίσου σημαντικά με αυτά που πρέπει να κάνει η Π.Ο.Α. είναι αυτά που **δεν** πρέπει να κάνει: Η Προστατευτική Ομάδα Ασφαλείας δεν πρέπει να μένει και να δίνει μάχη. Σκοπός της είναι η ασφάλεια του επισήμου και όχι η αντιπαράθεση με τους επιτιθέμενους., Για τον ίδιο λόγο, δεν πρέπει να παίρνει εκδίκηση και δεν πρέπει ποτέ να εκθέτει τον επίσημο χωρίς λόγο σε επικίνδυνες καταστάσεις.

Στο δεύτερο μέρος του άρθρου μας θα έχουμε την ευκαιρία να δούμε την ανάλυση κινδύνου για τον επίσημο και όλες εκείνες τις παραμέτρους που μας βοηθούν στο σχεδιασμό μας, ώστε να πετύχουμε στην αποστολή μας. **sm**